

mer at indbyde Grundejerne til en Forhandling om dette meget vigtige Spørgsmaal. Men vi fik Afslag paa denne Anmodning; man ønskede overhovedet ikke at forhandle vedrørende Ejendomsretten. Det er jo bleyet det eneste saliggørende for Grundejerne for Tiden at paastaa, at det er deres ufravigelige Ejendomsret, det her gælder, og den ønsker man ikke at forhandle om. Det af Københavns Kommunalbestyrelse nedsatte Udvalg har ligeledes søgt at faa Forhandlinger i Gang mellem Ejere og Lejere, men ogsaa her nægtede Grundejerne at medvirke. Ogsaa det af Indenrigsministeren nedsatte Udvalg har indbudt begge Parter til en Forhandling, men Grundejerne nægtede ligeledes her at deltage i nogen som helst Forhandling. Altsaa, det beklagelige i, at Grundejerne ikke er taget med i disse Forhandlinger, har ene og alene Grundejerne selv Skylden for, og jeg synes, at det er noget sent at give sig til at diskutere dette Spørgsmaal, thi Grundejerne har haft rig Lejlighed til, om de havde ønsket det, at komme med i disse Forhandlinger.

Lovforslaget gaar som bekendt ud paa, at der oprettes en Boligret, hvor man samler de forskellige Afgørelser vedrørende Lejeforholdene. Det har igennem Aarene i alt Fald fra Grundejernes Side været meget stærkt kritiseret, at man havde de mange forskellige Nævn, som traf vidt forskellige Afgørelser, saa paa dette Punkt kan jeg ikke se andet, end at Lovforslaget maa tilfredsstille Grundejerne, idet man derved opnaar at faa samlet Sagerne under en enkelt Ret, som saaledes vil kunne træffe ensartede Afgørelser.

Det næste Punkt er de saakaldte 3-aarige Lejemaal. Heller ikke det, at man indsætter en 3-aarig Lejeperiode, kan formentlig genere Grundejerne, da Forholdet er allerede nu det, at enhver, der ønsker, at faa et 3-aarigt Lejemaal, saa udmærket godt kan faa det. Jeg kender i Snesevis af Eksempler herpaa, men det maa jo siges, at man ikke har faaet det uden ganske klækkelig Erstatning til Grundejerne i Form af Lejeforhøjelser. Men naar Forholdet er det, at vi nu er naaet op paa en Lejeafgift, der rigeligt, meget rigeligt dækker, hvad Grundejerne med Rimelighed har Krav paa, synes der mig ikke at behøve at være nogen Hindring for, at man nu fastsætter Lejen.

Der er dernæst Spørgsmaalet om de nye Lejemaal. Hidtil har det jo været saaledes, at det har været umuligt at faa en Lejlighed, hvis man ikke samtidig vilde

indgaa paa en meget væsentlig Lejeforhøjelse. Det har naturligvis animeret Grundejerne til i saa stor Udstrækning, som det var muligt, at søge at faa ledige Lejligheder for derved at faa Lejen bragt i Vejret. Men man har ikke kunnet nøjes hermed. Jeg kender Masser af Eksempler paa, at Betingelsen for at faa en Lejlighed har været den, at man ikke alene har maattet betale en betydelig højere Leje, end der hidtil har været betalt for den paagældende Lejlighed, men endogsaa har maattet istandsætte Lejligheden fuldstændig og i adskillige Tilfælde desuden har maattet yde Dusør eller købe Møbler. Forholdet er i Virkeligheden det, at en ledig Lejlighed nu betragtes som et Objekt, som man har Ret til at søge at faa det mest mulige ud af. I Nævnet havde vi i Fredags en Sag, der i høj Grad viser, at dette er rigtigt. En Grundejer paa Frederiksberg har i det sidste Aar været saa heldig at faa 3 Lejligheder ledige, og da det jo er svært at faa Lejlighed, har han naturligvis haft Tilbud nok. Betingelsen for at leje en af disse Lejligheder har imidlertid været den, at man har maattet forpligte sig til at istandsætte Lejligheden fuldstændig og i hvert enkelt Tilfælde købe Møbler for et Beløb af indtil 600—800 Kr., ikke Møbler, der havde den Værdi, men Møbler, der kun paa hæftedes Lejligheden for derigennem at faa en Dusør for at udleje den. Den paagældende har herved naturligvis overtraadt Huslejeloven, og han er derfor ogsaa anmeldt til Politiet, men det er jo de færreste af den Slags Sager, man faar fat i, fordi det kun er i ganske enkelte Tilfælde, at Lejerne kommer frem med dette overfor Husleje-nævnene. Naar vi overhovedet fik fat i denne Sag, skyldtes det, at den Lejer, der sidst havde lejet en Lejlighed af denne Vært, havde faaet en Udtalelse af Ejeren om, at der ikke vilde ske Lejeforhøjelse, men alligevel faa Maaneder efter blev præsenteret for en Forhøjelse med mere end 100 Kr. om Aaret, og saa sagde han naturligvis til sig selv: Saa er det vist bedst, at jeg overlader til Huslejenævnet at gennemgaa hele denne Sag. Forholdet er altsaa i Virkeligheden det, at der afholdes Auktion over de ledige Lejligheder, og derfor er det i allerhøjeste Grad paakrævet, at der for dette Spørgsmaal sker en Ordning.

Saa er der Spørgsmaalet, om Lejen pr. 1. November bør fastlægges. Borgmester Kaper har jo i sin Forelæggelsestale i Københavns Borgerrepræsentation givet Beviset for, at den Leje, der nu ydes for Lejligheder, giver Grundejerne mere end rigelig Dækning af den Kapital, de har indskudt i